

هنر تا کردن کاغذ

«اوریگامی کودکان»

ویژه معلمان و اولیاء دانش آموزان پیش دبستانی و دبستانی

برای آموزش و یادگیری

گردآوری و تألیف:

یعقوب ذاکری درباغی

۱۰۱. اکبر، ریاض، یعقوب، ۱۳۶۶ -

سرگودھا کاغذ

(ویژہ معلمین و اولیاء دانش آموزان)

پیش دبستانی و دبستان

جهت آموزش و یادگیری

۱۳۸ ص، مصور (بخش رنگی) جدول، نمودار و امثال دیگر، ۱۳۹۰

شابک: 978-600-7661-38-3

فہرست نویسی بر اساس اطلاعات فیما

کتابنامہ: ص. ۱۳۷.

اورنگامی کودکان

اورنگامی

کار دستی با کاغذ

ردہ بندی کنگرہ: ۷۲۵۹۱۳۹۵ / TT۸۷۰

ردہ بندی دیوپی: ۷۳۶/۹۸۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۲۶۳۷۱

انتشارات رامان سخن

هنر تا کردن کاغذ

(مقدمه معلمان و اولیاء دانش آموزان)

پیش دبستانی و دبستانی

جستارهای آموزشی و یادگیری)

گردآورنده و تألیف: یعقوب ذاکری درباغی

ویراستار: رضا صادقی بهمنی

تایپ و حروفچینی: کافیست معلم

صفحه‌آرا: فاطمه زلفانی

تصویرگر: یعقوب ذاکری درباغی

تصویر جلد: میم گرافیک

تلفن تماس: ۰۹۰۱۷۵۶۸۰۹۹ - ۰۷۱۰۵۱۰۶۸

ایمیل: ffenet.tahrir.moalem@gmail.com

چاپ اول ۱۳۹۵ ش/۱۴۳۷ ق/۱۰۰۰ نسخه/قیمت ۲۶۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی شرکت چاپ بصیرت

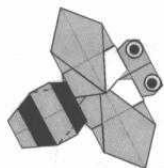
تهران: خیابان آقابالا زاده خیابان محبوب مجاز خیابان خرمشهر جنوبی

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

تلفن تماس: ۰۹۱۴۹۸۱۳۹۲۷۰ - ۰۹۳۶۵۹۵۶۰۶۸

www.ketab-89-blogfa.com

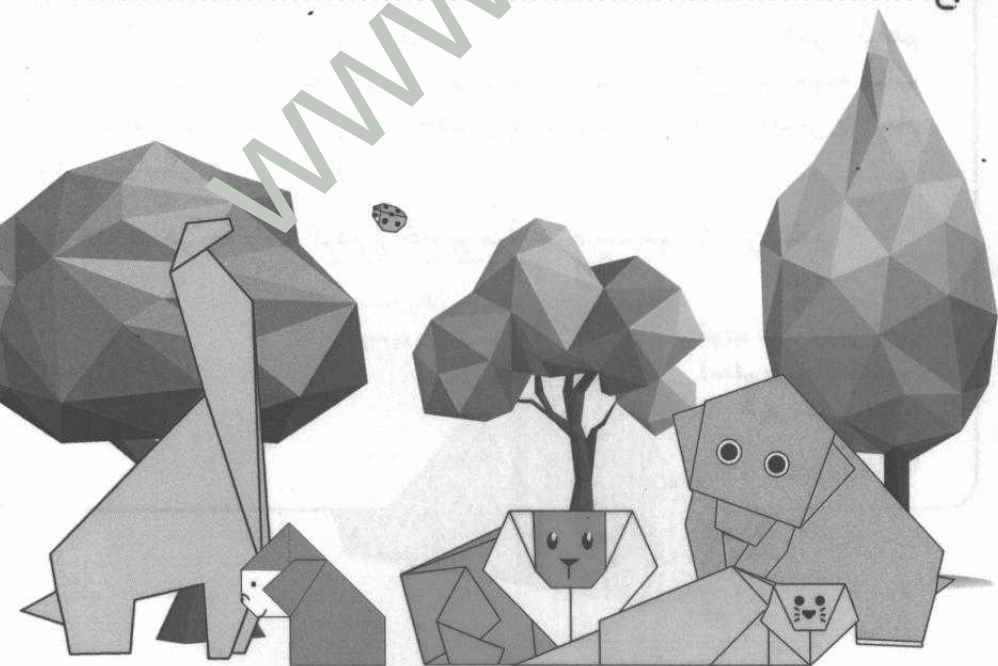
www.ketab89.ir

فهرست

۱	 مقدمه
۴	 راهنما
۱۶	 آموزش اوریگami حشرات
۳۴	 آموزش اوریگami حیوانات
۷۰	 آموزش اوریگami موجودات دریایی
۹۲	 آموزش اوریگami وسایل
۱۲۶	 آموزش اوریگami وسایل نذیه
۱۳۴	 نکات مهم اوریگami
۱۳۷	 منابع

روان‌شناسان می‌گویند یکی از ویژگی‌های خانواده سالم این است که اعضای آن روزانه حداقل ۲ ساعت در کنار یک دیگر باشند. اما متأسفانه زندگی یکنواخت و ماشینی بسیاری از ما باعث شده است حتی در منزل هم به دنبال کار خود باشیم. مشغله‌ی زندگی ماشینی و شهری باعث شده است به خود حق دهیم که ساعتی در منزل را فقط به خودمان و آن چه دوست داریم اختصاص دهیم.

این در حالی است که اگر اعضای خانواده برای انجام کارهای مختلف همکاری کنند و هم نظر باشند و اوقات فراغت و استراحت خود را در کنار هم بگذرانند، به مراتب بیشتر از با هم بودن لذت می‌برند. در گذشته برای غنی کردن اوقات فراغت شبانه، اعضای خانواده دور هم جمع می‌شدند و به کارهایی مثل شاهنامه خوانی، قصه‌گویی و بازی‌هایی مثل منج می پرداختند.

در حال حاضر بازی‌هایی مثل شطرنج، دومینو، بازی‌های کامپیوتری و انواع تفریحات و بازی‌های فکری به بازار آمده است که هر یک طیف خاصی دارند. به خصوص زمانی که بسیاری از دانش‌آموزان و کودکان پیش‌دبستانی و ابتدایی تبلت یا گوشی‌هایی را به جای توجه بازی‌ها در اختیار دارند و ساعت‌ها بازی کامپیوتری انجام می‌دهند. در این میان برخی از این بازی‌ها هم ترسناک‌تر شده و در عین حال بسیار پر کاربرد و علمی است. حتماً خاطره موشک کاغذی و قایق کاغذی و تیراندازی کاغذی را از دوران مدرسه و کودکی به یاد دارید. اورینگامی یا هنر تا کردن کاغذ در واقع یک هنر شناخته شده باستانی است که سال‌هاست از مرز سرگرمی عبور کرده است و در بسیاری از علوم کاربرد دارد. درباره این هنر کتاب و فیلم آن بیشتر بدانید:

اورینگامی چیست:

اورینگامی روش ارائه اشکال با خم کردن کاغذ است. منتهی تا دادن کاغذ دراورینگامی با اندیشه همراه است به نحوی که می‌توان اشکال بسیار متنوعی را با تا زدن کاغذ تهیه و ارائه کرد. دراورینگامی اشکال پرندگان، حیوانات، ماهی‌ها، وسایل دکوری، اعداد و حروف، اشکال هندسی و ارتباط مرتبط با گرافیک، معماری و صنعت ساخته می‌شود که افراد در تمام سنین از کودکان پیش‌دبستانی گرفته تا استادان دانشگاه از آن لذت می‌برند و با ایجاد طرح‌های جدید توانمندی‌های خود را افزایش می‌دهند. در بسیاری از روش‌های آرام‌سازی که امروزه برای رفع استرس و اضطراب معرفی شده به تمرکز و آرامش ذهنی بدون حرکت ناکشیده است مثل ذن، یوگا، مدیتیشن و... در صورتی که دراورینگامی نه فقط ذهن فرد و کودک از مشغله‌های ذهنی روزمره و دغدغه‌های روزمره متمرکز می‌شود، بلکه از آن جا که فرد یا کودکان شما با هر دو دست کار می‌کنند، هر دو نیمه مغز فعال است و کورتکس‌های مغز فعالیت و جنبش بیشتری خواهد داشت که این فعالیت و جنبش مغز در تربیت‌های یادگیری درس تأثیر فراوانی دارد. ساخت چند طرح ساده اورینگامی اغلب چنان شور و شوقی به فرد می‌بخشد که بی‌درنگ جذب این هنر می‌شود. زیرا در می‌یابد که چگونه با تا زدن کاغذ با روش‌های گوناگون می‌تواند طرح‌های متفاوتی را پدید آورد و نگاه او به یک کاغذ به ظاهر بی‌مصرف تغییر می‌یابد.

علاوه بر این در دسترس بودن و ارزان بودن این تفریح آن را لذت بخش‌تر می‌کند و فرد علاقمند در هر شرایط و موقعیتی می‌تواند با یک کاغذ یا روزنامه باطله ذهن خود را مشغول کند و استرس و اضطراب خود را فروبشاند. این کار همچنین تمرکز و دقت زیادی می‌طلبد به همین دلیل در رشد و پرورش خلاقیت کودکان نقش چشمگیری دارد.

کاغذ در سال ۵۰۱ میلادی (حدود ۰۰۹۱ سال قبل) توسط آقای تسایی لون که وزیر کشاورزی چینی ها بود اختراع شد. چند سال بعد از آن بود که تولید کاغذ افزایش یافت و در اختیار توده مردم قرار گرفت. از این زمان بود که هنر تا دادن کاغذ در چین شروع شد. آنها چندین قرن اسرار تولید کاغذ و تادادن آنرا نزد خود حفظ نمودند، تا بعد به کره و ژاپن راه یافت، در ژاپن بود که کار تا دادن کاغذ کاملتر شد و به صورتی رواج پیدا نمود که جزئی از زندگی مردم گردید، و سالها بعد از آن بود که به کشورهای اروپایی راه پیدا نمود. در کشورهای اروپایی این هنر با علم مدرن آمیخت و با حمایت دانشگاهها و تشکیل انجمنهای بزرگ و قوی اورینگامی (مانند دانشگاه معروف ام.آی.تی در آمریکا، دانشگاه کمبریج در انگلستان و ...) تحولی جدید یافت.

Crane پرند دریایی، سمبول اورینگامی است.

سمبل اورینگامی پرند دریایی است، که سمبل بین المللی صلح نیز می باشد. در ژاپن هر بچه ای عاقبت ساختن پرند دریایی را می آموزد. "نور کوئر (Eleanor Coerr) کسی است که با نوشتن کتاب "ساداکو و هزار پرند دریایی کاغذی"، به این سمبل موسومیت داد.

اورینگامی و کودکان

«اورینگامی» سنگ می و بازی خلاقانه برای کودکان

با این که بازی های هوشی فراوانی وجود دارد که هر یک با ادعای افزایش قدرت ذهنی و هوش کودک به بازار روانه شده است اما اورینگامی به تنهایی میزان خلاقیت و هوش کودک را به نحو چشمگیر و قابل ملاحظه ای افزایش می دهد.

اورینگامی به هماهنگی بین چشم و دست کودک، افزایش مهارت در کارهای فکری نیاز به توالی و ترتیب دارد، افزایش دقت، افزایش تمرکز و صبر و شکیبایی کودک می انجامد. این امر در نهایت باعث افزایش مهارت های خاص جسمانی و افزایش قدرت تصمیم گیری و نتیجه گیری های منطقی، منظمی در کودک می شود. در واقع با این هنر شما معلمان گرامی مهارت های زندگی را در دانش آموزان و کودکان تقویت می کنید، همچنین از آنجا که کودک با هر ۲ دست کار می کند، مغز پالس های محرک بیش تری دریافت می کند و در نتیجه فعالیت کورتکس مغز افزایش می یابد. بنابراین شاهد بروز خلاقیت بیش تر در افرادی هستیم که اورینگامی کار می کنند. همچنین از طریق اورینگامی می توان عشق و علاقه کودک را با ساخت حیوانات و گلهای کاغذی افزایش داد. در واقع این هنر یکی از بهترین روش ها برای آشنا کردن کودکان با حیوانات است. کودکی که بتواند یک خرگوش کاغذی درست کند، نگاهش به حیوانات و محیط پیرامون بسیار زیباتر از سایر همسالانش خواهد بود.

برای نتیجه گیری مطلوب تر می توان در دروس مختلف به جز درس هنر، اورینگامی و ساخت حیوانات و دیگر مفاهیم ارائه شده را گنجانده تا کودک به صورت ملموس محتوای کتاب درسی را درک کند.

علاوه بر این گاه کودکان در دنیای ذهنی خود، زندگی می کنند نه در دنیای واقعی، و با ساخت آن چه در ذهن دارند می توانند به آرامش برسند. کودک در چنین شرایطی با تلفیق های مثبت به کار خود ادامه می دهد و در زمینه شکوفایی خلاقیت های درونی و قابلیت های خود را پیدا می کند. اورینگامی همچنین به افزایش پیوند عاطفی اعضای خانواده با یکدیگر منجر می شود و مراوده های بین اعضای خانواده را خلاقانه تر و دوستانه تر می کند.

تمام انسان ها به حل مشکل یا معما علاقه مند هستند به خصوص افرادی که در طراحی، مهندسی، گرافیک، ریاضی، فیزیک و... مشغول به کارند. خوب است بدانید که اورنگامی یکی از سرآمدترین و هیجان انگیزترین هنرهای است که بشر به آن پرداخته است. این هنر به شیوه ای بسیار خلاقانه و پویا به تمامی دست اندرکاران علوم مختلف کمک می کند تا معماهای ذهنی خود را روی کاغذ پیاده و آن را حل کنند.

اورنگامی در رشته های مختلف علمی مانند کیهان شناسی، ریاضیات، بیولوژی، مهندسی، تهیه نقشه های جغرافیایی و ساخت بناها و سازه های مختلف کاربرد دارد، می گویند: هم اکنون بسیاری از ابداعات مهندسان و دانشمندان در سراسر جهان بر اساس ایده های ساده اورنگامی به تحقق پیوسته است.

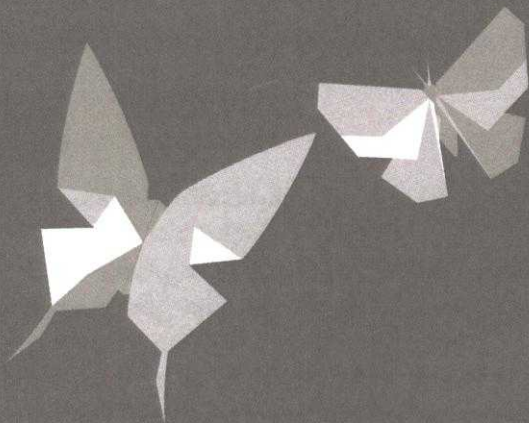
یک نمونه عالی آن ساخت کیسه هوا در خودروهاست که به روش اورنگامی تا می شود. همچنین بزرگ ترین تلسکوپ فضایی جهان به نام «چشم شیشه ای» بر اساس قوانین اورنگامی طراحی شده است. این تلسکوپ که قابل جمع شدن است، در حالت باز مساحتی بیش از یک زمین فوتبال دارد. ساخت بناهای زیبا و مقاوم در برابر زلزله نیز یکی دیگر از اهداف اصلی ساختمان بنام این رشته هنری در زاین است. یکی از این استادان می گوید: تصور کنید که زلزله ای رخ می دهد و مردم در حالی که روی مبل نشسته اند شاهد تا خوردن منازل خود به جای فرو ریختن آن هستند. هم اکنون بسیاری از بناهای زیبای جهان براساس طراحی اورنگامی ساخته شده است مانند ساختمان کتابخانه عمومی سیار که براساس اورنگامی بنا شده است.

در مشهد نیز گنبد بنای الماس شرق براساس طراحی اورنگامی ساخته شده است که یکی از زیباترین بناها در مشهد محسوب می شود. همچنین در طراحی خودروها نیز مهندسان به فکر ساخت خودروهایی هستند که به هنگام تصادف کمی تا شود و به حالت اول برگردد. همچنین از هر گونه آسیبی مصون بمانند. در نانو تکنولوژی، مهندسی های پیشرفته روز، طراحی های سه بعدی و چند بعدی و ساخت نقشه ها و چادرها و سقف ورزشگاه ها، اورنگامی طرح های قابل توجه و نوینی ارائه کرده است؛ به نحوی که هم اکنون علمی را نمی توان یافت که اورنگامی نتواند در آن ورود پیدا کند.

توصیه ها و پیشنهادها

متأسفانه ارزش اورنگامی هنوز بر متولیان و سیاست گذاران برای گسترش آن آشکار نشده است. آموزش و پرورش کشور ما برای کاهش افت تحصیلی می تواند با وارد کردن آموزش اورنگامی به محتوای کتب درسی و عینی و ملموس کردن آن در ریاضی، فیزیک، زیست شناسی و بسیاری دیگر از دروس این مشکل را رفع کند. اورنگامی هم در حل مسائل و هم در علاقه مند کردن بچه ها به درس نقش مهمی ایفا می کند. بنابراین ارائه واحد درسی تحت عنوان اورنگامی در آموزش و پرورش و آموزش کاربرد آن به معلمان یک پیشنهاد قابل توجه است که با کمترین هزینه و به جای هزینه های کمک آموزشی سرسام آور، قابل اجراست.

بنده به عنوان یک معلم ابتدایی خدا را شاکرم که به من این توفیق را داد تا بتوانم گامی هر چند کوچک در راه تعلیم و تربیت نونهالان این مرز و بوم و همچنین گسترش اورنگامی و نقش و تأثیر آن در مدارس و زنگ هنر بردارم. در این کتاب که اولین و یکی از مجموعه کتاب های بنده در زمینه اورنگامیست سعی شده با زبان و تصاویر ساده، گویا و قابل فهم جهت آموزش و یادگیری و برای تمامی پایه ها پیش دبستانی تا ششم ابتدایی، اورنگامی های مختلفی آورده شود. باشد که از یادگیری این کتاب نهایت لذت را برده باشید.

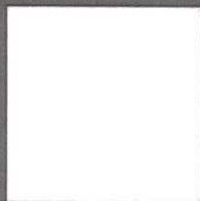

راهنمای علامت ها و نشانه های اورینگامی (هنر کاغذ و تا)

برای ساخت مدل های اورینگامی، نیاز به شناخت نشانه های یی است که در تمام مدل های اورینگامی کاربرد دارند.

این نشانه ها همه جا یافت می شوند و اساس درک و اجرای نقشه ها ی اورگامی است. توجه داشته باشید که برای ساخت تمام شکل ها نخست به نشانه های اورینگامی مراجعه نموده و پس از فراگیری آن، به ساخت نمونه ها و یا آموزش آن اقدام نمایید.

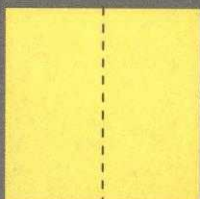
وسایل مورد نیاز برای ساخت مدل های اورینگامی در این کتاب، یک تکه کاغذ مربع شکل و در صورت لزوم قیچی و مداد برای کشیدن و طراحی اعضای صورت برای زیبا تر شدن شکل ها است.

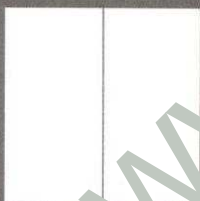
..... جهت سفید کاغذ

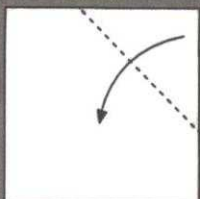
..... جهت رنگی کاغذ

..... نقطه چین، از هر جهت
کاغذ از این محل تا سود

خط راست کم رنگ، از هر
جهت=کاغذ از این محل تا
..... شده و باز شده است.(اثر
تای کاغذ)

..... فلش یک سر، از هر جهت
= به این سمت تا بزنید